

Otevřená škola

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Motto:

Moudrý člověk může jít do každé země,

neboť vlastí dobré duše je celý svět.

/Démokritos/

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

2. CHARAKTERISTIKA ŠVP

2.1. Charakteristika školní družiny

2.1.1. Podmínky a organizace

2.1.2. Zaměření školní družiny

2.1.3. Psychosomatické podmínky

2.2. Klíčové kompetence a jejich rozpracování

3. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

4. FORMY A ČASOVÝ PLÁN

4.1. Formy

4.2. Časový plán

5. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

5.1. Jazyk a jazyková komunikace

5.2. Člověk a jeho svět

5.3. Člověk a příroda

5.4. Člověk a zdraví

5.5. Člověk a svět práce

5.6. Umění a kultura

5.7. Matematika a její aplikace

5.8. Informační a komunikační technologie

6. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ VYŽADUJÍCÍCH PODPŮRNÁ OPATŘENÍ

6.1. Podpůrná opatření

6.1.1. Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními

6.2. Zajištění vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

6.3. Zajištění vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

6.4. Zajištění vzdělávání žáků s vývojovými poruchami učení a zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

6.5. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

6.5.1. Systém péče o žáky nadané a mimořádně nadané

7. PODMÍNKY PŘÍJMÁNÍ UCHAZEČŮ, PODMÍNKY PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

- 7.1. Přijetí do družiny**
- 7.2. Průběh vzdělávání v družině**
- 7.3. Ukončení vzdělávání v družině**
- 7.4. Pravidla chování a bezpečnosti ve školní družině**
- 7.5. Chování žáků ve školní družině**

8. MATERIÁLNÍ PODMÍNKY DRUŽINY

- 8.1. Kapacita družiny, materiální vybavení**
- 8.2. Podmínky pro mimoškolní činnost**
- 8.3. Provoz školní družiny**
- 8.4. Úplata ve školní družině**

9. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY DRUŽINY

- 9.1. Povinnosti vychovatelky**
- 9.2. Pedagogická evaluace školního vzdělávání**

10. EKONOMICKÉ PODMÍNKY DRUŽINY

11. BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ, BEZPEČNOST PRÁCE A OCHRANA ZDRAVÍ

- 11.1. Zásady chování při úrazu**
- 11.2. Doporučení a náměty pro zabezpečení bezpečnosti a ochrany zdraví**

12. SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI A JINÝMI SUBJEKTY

13. EVALUACE A AUTOEVALUACE PRÁCE VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Motivační název: Otevřená škola

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Smržice, příspěvková organizace

Adresa: Zákostelí 143, 798 17 Smržice

Ředitelka: Mgr. Jana Gulaková

Telefon: 582 381 101

E-mail: zssmrzice@pvskoly.cz

reditelka.zssmrzice@centrum.cz

www: www.zssmrzice.cz

IČO: 750 01 624

IZO: 102 591 113

REDIZO: 650035 992

Koordinátor: Hana Fišarová

Telefon: 724 364 235

Zřizovatel: Obec Smržice

Adresa: J. Krézy 40, 798 17 Smržice

Telefon: 582 381 127

IČO: 002 88 772

Platnost dokumentu: 1. 9. 2019

Ve Smržicích 23. 8. 2019

.....

Podpis ředitelky školy

2. CHARAKTERISTIKA ŠVP

2.1. Charakteristika školní družiny

Hlavním úkolem naší školní družiny je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku, rekreace žáků a také dohledu nad nimi. Vedeme děti k osvojování základních mravních hodnot, k respektování člověka a přírody, k pečování o své zdraví. Podněcujeme v nich dovednost otevřené komunikace a schopnost spolupráce. Podporujeme žáky v jejich tvořivosti, respektujeme jejich individuální schopnosti a posilujeme jejich sebevědomí. Tím se zároveň snažíme předcházet negativním sociálním jevům, a naopak rozvíjet důležité osobní a sociální kompetence.

- družina organizuje zájmové vzdělávání především pro žáky přihlášené k pravidelné docházce
- zajišťuje dětem odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování
- organizuje pro děti řadu aktivit zahrnutých v celoročním plánu ŠD (exkurze, sportovní soutěže, kulturní akce apod.)
- zájmové vzdělávání probíhá především prostřednictvím vlastní činnosti žáků, jejich interakce s okolím a získávanou zkušeností; vše je založeno na přímých zážitcích z činnosti vycházející částečně z individuální volby, dětské zvídavosti, potřeby zaměstnávat se, bavit se a komunikovat ↗ ve velké míře jsou využívány metody dramatické výchovy, činnosti řízené a spontánní

2.1.1. Podmínky a organizace

- ✓ školní družina při ZŠ a MŠ Smržice je tvořena dvěma odděleními a je umístěna v přízemí budovy ZŠ
- ✓ je smíšeným oddělením dětí ve věku od 6 do 10 let
- ✓ kapacita ŠD je 50 dětí
- ✓ děti jsou přijímány na základě zápisního lístku a to bezplatně
- ✓ pracují zde dvě plně kvalifikované vychovatelky
- ✓ v prostorách ŠD jsou využívány tři místnosti, WC s umývárnou pro dívky a WC s umývárnou pro chlapce; k družině také patří prostory pro šatnu
- ✓ provozní doba školní družiny: 6.30 – 8.00, 11.40 – 16.00

- ✓ o přijetí žáka do školní družiny rozhoduje ředitelka školy na základě písemné přihlášky žáka (zápisní lístek), jejíž součástí je písemné sdělení zákonných
- ✓ zástupců dětí o rozsahu a způsobu docházky dítěte včetně sdělení o jeho případných zdravotních potížích
- ✓ omlouvání žákovy nepřítomnosti či změn jeho docházky se realizuje písemně s datem a podpisem zákonného zástupce žáka
- ✓ odhlášení žáka ze ŠD oznámí rodič písemně vychovatelce příslušného oddělení ŠD
- ✓ žák může být ze ŠD vyloučen, pokud soustavně porušuje vnitřní řád školní družiny nebo školní řád a narušuje činnost školní družiny; rozhodnutí o vyloučení žáka ze ŠD sdělí ředitelka školy písemně zákonným zástupcům žáka
- ✓ dokumentace ŠD:
  - přehled výchovně vzdělávací práce ve ŠD
  - docházkový sešit – zápisní lístky do ŠD
  - záznamy o uvolnění dítěte ze ŠD
  - vnitřní řád ŠD
  - celoroční plán ŠD
  - plán ŠD - 1., 2. oddělení

2.1.2. Zaměření školní družiny

Náplň školní družiny je zaměřena na činnosti tělovýchovné, výtvarné, pracovní, hudební, hudebně pohybové, vlastivědné, přírodovědné a zeměpisné. Činnosti jsou doplňovány různými výlety, exkurzemi a přípravou různých akcí.

2.1.3. Psychosomatické podmínky

Životospráva

- ✓ dodržujeme pitný režim
- ✓ snažíme se, aby se děti naučily zdravému způsobu stravování

Psychohygiena

- ✓ zajišťujeme dětem pravidelný flexibilní denní řád (přizpůsobení organizaci, momentální situaci a zájmu dětí)
- ✓ děti mají možnost si kdykoliv odpočinout a relaxovat
- ✓ respektujeme individuální potřeby

Psychosociální podmínky

- ✓ vytváříme spokojené a bezpečné prostředí
- ✓ dbáme na dodržování stejných práv a povinností každého dítěte
- ✓ podněcujeme na aktivní spoluúčasti dítěte a nenásilné komunikaci
- ✓ podporujeme důvěru dětí v sebe sama, převažuje pozitivní hodnocení
- ✓ učíme toleranci, ohleduplnosti, zdvořilosti a vzájemné podpoře

2.2. Klíčové kompetence a jejich rozpracování

✓ Kompetence k učení

- učí se nalézat způsoby učení, které mu vyhovují; učí se dokončit započatou práci
- snaží se získané vědomosti propojovat do souvislostí a získané dovednosti uplatňovat v praktických situacích
- učí se zhodnotit svou práci a požádat v případě potřeby o vysvětlení úkolu
- respektuje klid na práci ostatních a sám o něj dokáže i slušně požádat
- rozliší stěžejní cíle od těch méně důležitých a předem si rozvrhne čas na potřebnou přípravu, plánuje své učení
- učí se vhodně střídat práci
- využívá různých informačních zdrojů

✓ Kompetence k řešení problémů

- sám nebo ve spolupráci s učitelem žák problém pojmenuje a snaží se ho řešit
- odhaduje příčinu problému
- využije výsledná řešení v konkrétních situacích a srozumitelně vysvětluje své řešení
- vysvětlí konkrétní důsledky výsledných řešení – přínosy a nežádoucí dopady

✓ Kompetence komunikativní

- v textu, promluvě či jiném záznamu najde ty myšlenky a místa, které jsou vzhledem k zadanému úkolu klíčové, a stručně je shrne
- volí výstižná slova, komunikuje bez ostychu s dětmi i dospělými

- umí se vyjadřovat slovně i nonverbálně
- učí se kultivované komunikaci bez přerušování, snaží se naslouchat a udržovat s mluvčím oční kontakt; přihlásí se o slovo, řídí se pravidly diskuze

✓ **Kompetence sociální a personální**

- vymezuje spolu s ostatními kritéria dobré odvedené práce
- upraví pracovní místo, aby se skupině dobře pracovalo, půjčuje pomůcky; zodpovídá za své činnosti
- dodržuje termín splnění úkolu, plní dílčí termíny dohodnuté s učitelem
- spolupodílí se na vytvoření pravidel spolupráce, domluvená pravidla dodržuje, upozorní na jejich porušení; dokáže se prosadit i přijmout kompromis
- projevuje ohleduplnost; pokud nezvládne své emoce, omluví se; rozpozná vhodné a nevhodné chování

✓ **Kompetence občanská**

- vyslechně názor druhých, zdržuje se odsuzujících komentářů
- uvědomuje si práva svá i ostatních, vnímá agresi i případnou šikanu
- je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi, odmítá předsudky
- s pomocí dospělého vytváří a formuluje pravidla soužití jednotlivého společenství (třídy, kroužku), pravidla dodržuje, případně přijímá důsledky vyplývající z jejich nedodržení; zároveň odhaduje rizika svého jednání
- chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí
- respektuje základní jednoduchá pravidla trvale udržitelného života (třídí své odpady, zhasíná, neplýtvá vodou, jídlem)
- ví, jak přivolá pomoc, případně ji poskytne; vyhýbá se nebezpečím v okolí bydliště a školy, řídí se radami a doporučeními dospělých v tom, jak předcházet rizikům

✓ **Kompetence pracovní**

- naplánuje s pomocí učitele dílčí činnosti nutné ke splnění úkolu a s pomocí učitele stanoví čas na jejich realizaci

- pro vlastní činnost vybere z nabídky takové materiály a nástroje, které nejlépe odpovídají pracovnímu úkolu, a připraví je
- pracuje podle osvědčeného postupu či jednoduchého návodu, pokud si neví rady, požádá o pomoc spolužáka či učitele; rozpozná kvalitní práci
- pracuje úsporně (šetří materiál, elektrickou energii apod.)
- pod vedením učitele dodržuje bezpečnostní pravidla při práci, pracuje tak, aby chránil zdraví své i ostatních
- získává informace o různých profesích a učí se v nich orientovat
- zná možnosti smysluplného trávení volného času
- umí si vhodně vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic
- dokáže říci „ne“ nevhodným nabídkám

3. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

- rozvíjení mravních a duchovních hodnot jedince
- pochopení a uplatňování zásad demokracie (vzájemné vztahy mezi lidmi)
- utváření národního povědomí (národnostní, kulturní a jazykové)
- poznávání světových a evropských kulturních hodnot a tradic
- uvědomění si rovnoprávnosti žen a mužů
- získávání a uplatňování znalostí o životním prostředí – ochrana životního prostředí a zdraví všech
- podněcování žáků k tvořivému myšlení, logickému uvažování, řešení problémů; vedení žáků k všeestranné a otevřené komunikaci
- získávání všeobecného vzdělání; získávání zkušeností a informací; motivování k celoživotnímu učení
- prohlubovat u dětí samostatnost, citlivost a ohleduplnost; vést děti k tomu, aby se projevovaly jako zodpovědné osobnosti
- aktivně rozvíjet své zdraví, účinně ho chránit a být za ně zodpovědný
- rozvíjejí dílčí stránky své osobnosti:
  - recitují literární texty různých žánrů
  - zapojují se do dramatické improvizace na dané téma
  - zpívají a používají jednoduché hudební nástroje
  - zvládají základní herní situace na deskových hrách
  - ovládají základní pravidla míčových a jiných pohybových her
  - zapojují se do výtvarných projektů a pomáhají při výzdobě školy

- aktivně se účastní při sportovních hrách a dodržuje pravidla bezpečnosti

Ve školní družině se samozřejmě zaměřujeme i na prevenci sociálně patologických jevů, a to v těchto oblastech:

- výchova ke zdravému životnímu stylu, správné stravovací návyky, pitný režim, osobní hygiena, tělesná zdatnost, rozvíjení citové stránky osobnosti
- posilování komunikačních dovedností (napomáhá dětem v sociálním učení a hledání místa ve skupině), rozvoj slovní zásoby a schopnosti naslouchat, kultivace slovního a mimoslovního projevu
- zvyšování sociálních kompetencí: odpovědnost za své chování, pravdomluvnost, schopnost odpovědně řešit konkrétní životní situace, přijímat důsledky svého chování
- ovládání negativních citových reakcí, vyrovnávání se formou hry se stresem, nedostatky a neúspěchy
- učení najít si své místo ve skupině, poznání sebe sama, zvyšování sebevědomí kladným hodnocením a posilováním pozitivního myšlení
- formování životních postojů: tolerance, schopnosti i ochoty pomoci; posilování schopnosti nepodléhat negativním vlivům

4. FORMY A ČASOVÝ PLÁN

4.1. Formy

Naplnění vzdělávacích cílů dosahujeme konkrétními aktivitami specifickými pro školní družinu. Podmínkou je vlastní prožitek žáků, propojování s reálnými životními situacemi a přesahem do běžného života.

Nevhodnějšími jsou tedy **metody prožitkové** = učení se hrou a činnostmi dětí, které jsou založeny na jejich přímých zážitcích. Poskytujeme dětem dostatek prostoru pro jejich aktivitu a vlastní plány. Tyto metody probíhají **formou hry**, kterou se děti zabývají na základě svého zájmu a vlastní volby.

Formy vzdělávání:

- ✓ **Pravidelné činnosti**
- týdenní skladba zaměstnání
  - společensko-vědní činnosti
  - esteticko-výchovné činnosti

- pracovně – technické činnosti
- přírodovědné činnosti
- sportovní a dopravní činnosti
- hudební a literárně dramatické činnosti
- funkční režimové momenty
- pobyty venku, tělovýchovné chvilky
- dlouhodobá družinová činnost – formou hry

✓ **Spontánní aktivity**

- dle vlastního přání

- hry ranní družiny
- odpolední klidové činnosti po obědě (četba, vyprávění, kreslení)
- spontánní hra dětí a volba her dle vlastního výběru
- využití relaxačních zón (na koberci, na zahradě aj.)

✓ **Odpocinkové činnosti**

- klidová rekreační činnost, kompenzace zátěže ze školního vyučování
- stolní hry, kreslení, vybarvování, hry se stavebnicemi, četba časopisů, četba na pokračování

✓ **Zájmové činnosti**

- umožňují žákům seberealizaci, popřípadě kompenzaci některých školních neúspěchů, mají určený čas na uskutečnění plánované náplně činnosti, též při pobytu venku

společenskovědní zájmová činnost:

- poznávání vlastivědných zajímavostí, vycházky, využívání dětských časopisů, televizních relací, knih; instalace výstavek dětských kresek; besedy s dětmi o významných výročích

esteticko-výchovná činnost:

- účast dětí na výstavách a soutěžích; vedení k estetickému vzhledu tříd, vnímání a ocenění krásy kolem sebe; pěstování návyků udržování čistoty při práci i sebe sama

sportovně zájmová činnost:

- vedení dětí k aktivní činnosti při sportování, k dodržování pravidel při hrách, kázni při sportování; upevňování znalosti dopravních značek

rukodělné činnosti:

- vzbuzovat zájem o práci, vést k udržování pořádku při činnostech, podporovat tvořivost a aktivitu

přírodně zájmová činnost:

- pozorování změn v přírodě, prohlubování znalostí květin, keřů, stromů, plodů; ochrana přírody – pozorování ptáků, sběr kaštanů pro zvířata, péče o pokojové květiny, návštěva botanické zahrady, ZOO

✓ **Příprava na vyučování**

didaktické hry

tematické vycházky

výukové programy na PC

doplňovačky, rébusy, domalovánky, křížovky, hry s písmeny,

číslicemi

vypracování úkolů (jen v nejnutnějším případě po 15 hodině)

✓ **Příležitostní akce**

besídky a vystoupení

exkurze, výstavy, výlety

zapojení se do soutěží

4.2. Časový plán

- školní družina je v provozu od zahájení nového školního roku do jeho ukončení
- během prázdnin (podzimních, velikonočních, vánočních, pololetních, jarních) může být provoz školní družiny přerušen; o letních prázdninách školní družina v provozu není
- ranní školní družina od 6:30 do 8:00, odpolední školní družina je od 11:40 do 16:00; od 13:30 do 15:00 bývá školní družina na vycházce

5. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program vychází z konkrétních podmínek příslušné školní družiny: demografických, prostorových, personálních a sociálních. Při strukturování aktivit vzdělávacího programu školní družiny můžeme také vycházet ze čtyř základních typů učení, jak je užívá UNESCO:

- Učit se znát (získávat vědomosti, učit se objevovat nové věci, získávat poznatky, analyzovat je, dávat je do souvislostí, řešit problémy)
- Učit se jak na to (získávat různé dovednosti a návyky potřebné pro život, komunikovat)
- Učit se žít společně (rozvíjet porozumění s jinými lidmi, poznání, že všichni máme práva, ale i povinnosti, osvojit si pravidla společenského chování, rozvíjet empatii, společně řešit problémy, pracovat jako člen týmu)
- Učit se být (rozvíjet vnitřní kvality jedince, budovat jeho hodnotový systém, pěstovat zdravý životní styl)
- Vzdělávací program 1. stupně ZŠ dělíme do vzdělávacích oblastí:

Jazyk a jazyková komunikace

Člověk a jeho svět

Člověk a příroda

Člověk a zdraví

Člověk a svět práce

Umění a kultura

Matematika a její aplikace

Informační a komunikační technologie

5.1. Jazyk a jazyková komunikace

Vytvářením různých příležitostí procvičujeme individuální uplatnění žáků, jejich vzájemnou spolupráci a pomáháme tím rozvíjet osobnost žáka. Vše procvičujeme v dalších činnostech žáků realizovaných v literárních, recitačních a dramatických aktivitách.

- komunikační a slohová výchova
  - plynule čte s porozuměnými texty přiměřeného rozsahu a náročnosti, porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti

- respektuje základní komunikační pravidla, pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost, na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

- jazyková výchova
- užívá v mluveném projevu správné tvary podstatných, přídavných jmen a sloves

- literární výchova
- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění, pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů a podle svých schopností

5.2. Člověk a jeho svět

- místo, kde žijeme
  - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo
  - rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
  - začlení svou obec do příslušného kraje
  - určí významné objekty; jejich návštěvy (knihovna, obecní úřad, požární zbrojnica apod.)
  - zorientuje se v prostoru a čase
  - beseda o naší obci (historie, bezpečnost na cestě do školy, vycházky, dopravní výchova)
- lidé kolem nás
  - osvojí si zásady vhodného společenského chování (pozdravení, komunikace slovní i mimoslovní, stolování apod.)
  - učí se toleranci, vzájemné úctě, rozumí základním právům a povinnostem
- lidé a čas
  - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě (dodržování správného režimu, vytváření pravidelných návyků, účelné trávení volného času)

- rozlišování dějů v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

5.3. Člověk a příroda

- vytváří si kladný vztah k životnímu prostředí a přírodě; při vycházkách získává citové zážitky
- všímá si znaků přírody, vnímá změny v přírodě a porovnává je se změnami v ostatních ročních obdobích
- roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků
- využívá encyklopedií
- pečeje o pokojové rostliny, chrání přírodu

5.4. Člověk a zdraví

- upevňuje poznatky o lidském těle
- uplatňuje zásady zdravé výživy
- pečeje o své zdraví, uplatňuje základní hygienické návyky
- je poučen o úrazech a jejich prevenci; dokáže ošetřit drobná poranění
- vytváří kladný vztah k pohybu a sportování (tráví čas pravidelným pobytom venku či v tělocvičně); rozvíjí pohybovou koordinaci a cvičení obratnosti (pohybové hry s využitím míčů a jiných netradičních pomůcek)

5.5. Člověk a svět práce

- práce s drobným materiálem
  - vytváří různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
  - pracuje podle slovního návodu a předlohy
  - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
  - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygiény a bezpečnosti práce
  - rozvíjí samostatnost a sebeobsluhu
- konstrukční činnost
  - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi, provádí jednoduchou montáž a demontáž
  - pracuje podle slovního návodu, náčrtu
  - dodržuje zásady hygiény a bezpečnosti práce
  - učí se všímat krásu lidských výtvarů

- zlepšuje motorické schopnosti, rozvíjí jemnou motoriku, kreativitu, konstruktivní schopnosti a dovednosti, prostorové vnímání

5.6. Umění a kultura

- hudební výchova
  - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně; nejdříve v jednohlase, později ve dvojhlase
  - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
  - reaguje pohybem na znějící hudbu, rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje
- výtvarná výchova
  - rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ
  - v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti (plošné i prostorové uspořádání linií, tvarů, objemů, barev, objektů a dalších prvků a jejich kombinace)
  - na základě svých zkušeností nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil, osvojení estetiky (krásná, vnímání světa a okolí tvořivě, citlivě, umění se vyjádřit neverbálně nebo slovně)

5.7. Matematika a její aplikace

- číslo a početní operace
  - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
  - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
  - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- závislosti, vztahy a práce s daty
  - orientuje se v čase
  - provádí jednoduché převody jednotek

- doplňuje tabulky, schémata a posloupnosti čísel
- geometrie v rovině a prostoru
  - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa
  - nachází v realitě jejich reprezentaci, porovnává velikosti útvarů, měří a odhaduje délku úsečky

5.8. Informační a komunikační technologie

- základy práce s počítačem
  - využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie
  - při hře využívá logické myšlení
  - používá techniku jako prostředek k získávání informací i k procvičování získaných učebních dovedností
  - při využívání techniky procvičují i svoji kreativitu

6. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ VYŽADUJÍCÍCH PODPŮRNÁ OPATŘENÍ

6.1. Podpůrná opatření

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření (§ 16 odst. 1 školského zákona). Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti dělí do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ (§ 16 odst. 1 školského zákona). Podkladem je tvorba individuální vzdělávací plán. PLPP a IVP vypracovává škola. Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah (§ 16 odst. 2 písmeno e) b) školského zákona).

- změna pedagogických postupů

- úpravy metod výuky, didaktické postupy a úpravy v kritériích hodnocení žáka
  - změny ve strategiích učení žáka
- pokud je charakter obtíží žáka takový, že postačují pedagogické postupy, pak škola volí 1. stupeň podpůrného opatření
  - zvýšená individualizace v postupech se žákem
  - na úpravách vzdělávání žáka se domlouvá více pedagogů – vytvořit **Plán pedagogické podpory** (stručně popisuje, kde má žák problémy, co se v postupech práce změní a jak se to promítne do metod práce, organizace vzdělávání žáka i jeho hodnocení)
  - pokud zvolené úpravy v práci s žákem nepovedou ani po 3 měsících k očekávané změně, obtíže žáka budou pokračovat nebo se budou ještě zhoršovat, pak vysílá škola zákonného zástupce žáka nebo zletilého žáka do školského poradenského zařízení
- školské poradenské zařízení
  - objedná žáka k posouzení jeho vzdělávacích potřeb
  - na základě vyhodnocení všech podkladů se kterými žák do PPP nebo SPC přichází (Plán pedagogické podpory, vyšetření lékařů a klinických odborníků, vyšetření z jiných školských poradenských zařízení atd.) dojde k vyšetření žáka za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb
  - po vyšetření a vyhodnocení všech souvislostí školské poradenské zařízení vydává škole Doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (obsahuje závěry z vyšetření žáka a doporučovaná podpůrná opatření)
- podpůrné opatření se vztahují k
  - úpravě metod a forem vzdělávání žáka
  - podpoře školním poradenským pracovištěm
  - úpravě obsahu vzdělávání a případně k úpravě výstupů ze vzdělávání u žáků, kde je tato úprava možná a nezbytná
  - organizaci vzdělávání (organizace výuky, volnočasových aktivit, prostorového uspořádání, práce s délkou vyučovací hodiny, délka přestávky, počet žáků ve třídě nebo skupině atd.)
  - **IVP**

- personální podpora pro práci pedagoga (asistent pedagoga, další pedagogický pracovník, školní psycholog / školní speciální pedagog)
- podpora pro žáka (tlumočník do českého znakového jazyka, přepisovatel pro neslyšící, průvodce pro orientaci v prostoru, osobní asistent nebo přítomnost další osoby)
- metodická podpora v intenzivní podobě ze strany ŠPZ po dobu 6 měsíců v případech, kdy škola vzdělává žáka, jehož vzdělávání a nastavení podpůrných opatření vyžaduje těsnou spolupráci s odborníky ŠPZ
- podpora pedagogické práce a současně posílení vzdělávání žáků zahrnuje intervence, které směřují často k
  - reeduкаci prostřednictvím předmětu speciálně pedagogické péče
  - nebo k intervenci pedagogické (zahrnuje posílení výuky v předmětech, kde je třeba podpořit výuku žáka nebo přípravu na ni, včetně domácí přípravy)
  - je možné vzdělávání žáka prodloužit až o 1 rok či dále jeden ročník rozložit na 2 roky
  - podpůrná opatření mají tzv. normovanou finanční náročnost, která představuje objem finančních prostředků, které se na opatření poskytuje

Na naší škole působí školní poradenské pracoviště s výchovným poradcem a speciálním pedagogem (ředitelka školy) a metodikem prevence (proškolená učitelka).

V rámci vyučování se snažíme pomáhat žákům v oblasti metod výuky (častější kontrola a poskytování zpětné vazby žákovi), pracovního tempa (respektování individuálního pracovního tempa, poskytnutí dostatečného času k zvládání úkolů), střídání forem a činností během výuky (včetně zařazování relaxačních chvilek), navozování příjemné atmosféry, vyhledávání činností, při kterých je žák úspěšný, Po jeho splnění stanovení dalšího náročnějšího, ale splnitelného cíle.

Cílem vzdělávání těchto žáků ve školní družině je pomoci jim zažít úspěch. Družina se zaměřuje i na jiné činnosti než pouze na vzdělávání. Děti tedy mají možnost „být dobrí“ častěji než ve vyučovacím procesu. Vzdělávání a výchova žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá formou

individuální integrace do oddělení školní družiny. Je nastavena spolupráce s výchovným poradcem a speciálním pedagogem, třídním učitelem, dyslektickou asistentkou a rodiči.

Při práci s těmito žáky využíváme těchto specifických přístupů

- zapojování žáků při výchově mimo vyučování do různých činností v rámci svých možností
- uplatňování individuálního přístupu při všech zájmových i rekreačních činnostech
- nabízení relaxačních a odpočinkových pomůcek (gymball, pohovka, koberec, plyšová hračka, polštář)
- vedení ostatních dětí k toleranci a ohleduplnosti ke svým spolužákům

Podpůrná opatření 1. stupně:

- navrhuje a poskytuje škola (volí prostředky pedagogické podpory; individualizace: odlišné postupy práce a didaktické úpravy)
- mírné obtíže ve školní práci
- nemají normovanou finanční náročnost
- představují minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání
- postupuje se podle Plánu pedagogické podpory (PLPP: formy, metody práce, pozornost, koncentrace, motivace, hodnocení, obohacování) nebo pouze přímou podporou učitele
- max. 3 měsíce, hodnocení posunu, portfolio žáka
- využívání školního poradenského pracoviště
- + pozitivní změna (metodická podpora pedagoga)
- stav beze změny s tendencí ke zhoršení (doporučení návštěvy ŠPZ)

Podpůrná opatření 2. stupně:

- rodič s nezletilým žákem navštíví PPP nebo SPC podle charakteru obtíží za účelem posouzení obtíží žáka z vlastního rozhodnutí nebo na doporučení školy
- ŠPZ posoudí potřebu podpůrných opatření v kontextu i dalších odborných sdělení (lékaři, kliničtí specialisté) a navrhne doporučení ke vzdělávání žáka, zpracují zprávu z vyšetření pro žáka nebo jeho zákonného zástupce

- rodič se následně seznámí s návrhem doporučení, které je zasíláno škole (domluva o návrhu se školou – s určeným pracovníkem – za účelem využití možností školy, s přihlédnutím k hospodárnosti zvolených opatření – odeslání doporučení škole, setkání zástupce školy s rodiči)
- informovaný souhlas s doporučením
- následuje setkání účastníků a snaha o domluvu, případně nahradu podpůrných opatření za relevantní jiná
- navrhuje a metodicky provází v jeho naplnění ŠPZ
- je možná pedagogická intervence k podpoře přípravy žáků na školu a k rozvoji učebního stylu žáka: Předmět speciálně pedagogické péče nebo Speciálně pedagogická intervence / Reedukace (1 hod. / týden)

Podpůrná opatření 3. stupně:

- potřeba znatelných úprav ve vzdělávání z důvodů odlišných kulturních a životních podmínek žáka, závažné poruchy učení a chování, PAS, vady řeči, LMP, slabozrakost, nedoslýchavost, neznalost vyučovacího jazyka, hraniční intelekt....
- IVP
- Předmět speciálně pedagogické péče (3 hod. / týden); pedagogická intervence (3 hod. / týden; z toho 1 hod. na práci se třídou)
- asistent pedagoga; podpora AP – sdílená asistence 0,24 x4 nebo 0,5 pedagoga na vybrané předměty, kombinace; školní psycholog / školní speciální pedagog od 0,5 úvazku
- metodická podpora ŠPZ 3 h/m po dobu 6 měsíců
- rozložení 1 rok/2, prodloužení o 1 rok, pomůcky

Podpůrná opatření 4. stupně:

- významné úpravy v metodách a organizaci vzdělávání, úpravy v obsahu i výstupech (stavebně upravené prostory, náhradní formy komunikace, tlumočení do českého znakového jazyka, simultánní přepis; augmentativní a alternativní formy komunikace; úpravy délky vyučovacích hodin, respekt k potřebám žáků upravovat hygienu školní práce)
- ve třídě 4 integrovaní žáci (3 pedagogičtí pracovníci)

- personální podpora – AP varianty 0,24/1ž nebo 1,0 AP a 1 žák; další pedagog – 4 h/týden
- školní psycholog / školní speciální pedagog od 0,5 pro školu; další
- nepedagogický pracovník
- IVP, RVP ZV – upravený
- Předmět speciálně pedagogické péče 3hod. /týden; pedagogická intervence 2hod. / týden
- metodická podpora ŠPZ - 6 měsíců 3hod. / měsíc
- prodloužení školní docházky pro žáky nevidomé o 1 rok, prodloužení délky studia ŠŠ a VOŠ o 2 roky; rozložení studia až na 10 let ZŠ
- pomůcky

Podpůrná opatření 5. stupně:

- obtíže žáka vyžadují nejvyšší možnou míru uzpůsobení podmínek vzdělávání žáka; úpravy prostředí, výuky (obsah i výstupy), pracovního místa žáka
- upravené RVP ZV, IVP, předměty speciálně pedagogické péče
- pedagog s příslušnou kvalifikací i speciální pedagogové
- skupina 6 žáků až 3 pedagogové
- personální podpora: AP, TLM, PŘ, další pedagog - 1,0 každý z nich + možnost školního psychologa nebo školního speciálního pedagoga
- Předmět speciálně pedagogické péče 4hod. / týden; pedagogická intervence 2hod. / týden
- metodická podpora ŠPZ 3hod. / měsíc

6.1.1. Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními

- PLPP sestavuje třídní učitel písemně a v elektronické podobě na základě informací od zákonných zástupců žáka, případně odborných vyšetření a podkladů ŠPZ
- výchovný poradce stanoví termín vypracování PLPP
- před jeho zpracováním se stanoví s jednotlivými vyučujícími metody práce s žákem, způsoby kontroly osvojení znalostí a dovedností
- za tvorbu PLPP zodpovídá třídní učitel a výchovný poradce
- PLPP vyhodnocuje třídní učitel
- při tvorbě IVP je využíváno metodické podpory ŠPZ (PPP a SPC)

- může být upravováno v průběhu školního roku podle potřeb žáka
- sestavuje ho třídní učitel písemně a v elektronické podobě na základě platného ŠVP a dle doporučení ŠPZ
- výchovný poradce stanoví termín vypracování IVP
- před jeho zpracováním se stanoví s jednotlivými vyučujícími metody práce s žákem, způsoby kontroly osvojení znalostí a dovedností
- za tvorbu IVP zodpovídá třídní učitel a výchovný poradce
- IVP vyhodnocuje třídní učitel a výchovný poradce

6.2. Zajištění vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

Vzdělávání žáků se zdravotním postižením (mentálním, tělesným, zrakovým, sluchovým postižením, s poruchami autistického spektra, poruchou dorozumívacích schopností, se souběžným postižením více vadami a vývojovými poruchami učení a chování) a zdravotním znevýhodněním (zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc, lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování) by se při naší škole mohlo uskutečnit formou individuální integrace do běžné třídy. Ovšem pro žáky vyžadující speciální stavební úpravy (žáky tělesně postižené – na kolečkovém křesle) by tato forma nevyhovovala.

U těchto žáků můžeme zohledňovat jejich vzdělávací potřeby formou vyrovnávacích opatření:

- respektování individuality, zdravotních hledisek a potřeb žáka
- zabezpečení diferenciace a individualizace při využívání obsahu, forem i metod
- zohlednění druhu, stupně a míry postižení nebo znevýhodnění při družinových činnostech
- spolupráce se zákonnými zástupci žáka, se školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby a v souladu s právními předpisy zajištění asistenta pedagoga
- pro žáka může být vypracován PLPP

6.3. Zajištění vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Při vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním bychom zabezpečili tyto podmínky:

- zajištění seznámení učitele s rodinným prostředím pro možnost dobrého vytváření příznivého prostředí ve škole
- v případě potřeby bychom umožnili, v souladu s právními předpisy, působení asistenta pedagoga ve třídě
- společně s rodiči bychom zajistili pravidelnou komunikaci a zpětnou vazbu
- využívali bychom spolupráci s psychologem, etopedem, sociálním pracovníkem či případně s dalšími odborníky

6.4. Zajištění vzdělávání žáků s vývojovými poruchami učení a zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola využívá při vzdělávání těchto žáků kombinaci speciálně pedagogických postupů a alternativních metod s modifikovanými metodami používanými ve vzdělávání běžné populace:

- zaměřuje se především na rozvoj rozumových schopností, auditivní a vizuální percepce, prostorové orientace, motoriky, pozornosti a na zlepšování sociální komunikace žáků
- pro správné zabezpečení výuky těchto žáků slouží individuální vzdělávací plány, respektování individuality a potřeb žáka a zapojení do společných prací a projektů; mezi důležité faktory také patří nižší počet žáků ve třídě
- v rámci dalšího vzdělávání učitelů se pak snaží zkvalitňovat připravenost pedagogických pracovníků pro práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- dalším krokem ke zkvalitnění zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je spolupráce se zákonnými zástupci žáka a spolupráce se ŠPZ.

6.5. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo

sociálních. Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. Považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních.

Naše škola se snaží vytvářet podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho možnosti. Individuálním přístupem k žákům zajišťuje stimulaci jejich potenciálu tak, aby se mohl projevit případně uplatnit a dále rozvíjet. Způsob výuky vychází z možnosti využívání vlastního pracovního tempa s podporou záliby v řešení problémových úloh. Žáci jsou motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky. Žáci jsou vedeni k vlastní prezentaci svých úspěchů a předávání zkušeností dalším dětem. Škola podporuje nadání a talent žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vytvářením vhodné vzdělávací nabídky – možnosti navštěvovat různé druhy zájmových kroužků.

Pro žáky mimořádně nadané a žáky se zvýšeným zájmem o vzdělávání vytváříme ve škole tyto podmínky:

- zadáváme specifické a samostatné úkoly, dáváme náročnější a složitější práce podporujeme vlastní pracovní tempo
- nabízíme pestrý výběr kroužků (např. Veselá věda, ve spolupráci se ZUŠ hru na nástroj), nabízíme zajímavé odkazy činností
- umožňujeme uplatnění a reprezentaci v různých soutěžích a olympiádách; pověřujeme je vedením týmové práce
- dbáme na to, aby u těchto žáků nedocházelo k porušování pravidel, pěstujeme u nich toleranci a ochotu pomáhat při spolupráci s žáky méně nadanými nebo s menším zájmem o učení

6.5.1. Systém péče o žáky nadané a mimořádně nadané

- **PLPP** sestavuje třídní učitel písemně a elektronicky na základě podkladů PPP a odborných vyšetření a také na základě informací zákonných zástupců
- za tvorbu zodpovídá třídní učitel. PLPP vyhodnocují třídní učitel a výchovný poradce

- IVP sestavuje třídní učitel písemně a elektronicky na základě podkladů PPP a odborných vyšetření a také na základě informací zákonných zástupců
- IVP je sestavován na základě platného ŠVP a dle doporučení PPP (práce jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení ŠPZ; IVP je sestaven nejpozději do 1 měsíce po obdržení doporučení ŠPZ)
- za jeho tvorbu zodpovídá třídní učitel
- IVP vyhodnocují třídní učitel a výchovný poradce

Škola se snaží svým individuálním přístupem k žákům zjišťovat jejich nadání. Při vzdělávání mimořádně nadaných žáků pak způsob výuky a výchovy vychází z nabídky využívání vlastního pracovního tempa s podporou záliby v řešení problémových úloh zvláště ve spojitosti s vysokými schopnostmi v oboru. Tito žáci jsou motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky, především ve vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte. Žáci jsou vedeni k vlastní prezentaci svých úspěchů a předávání zkušeností dalším dětem.

7. PODMÍNKY PŘÍJMÁNÍ UCHAZEČŮ, PODMÍNKY PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

7.1. Přijetí do družiny

- přijetí do družiny rozhoduje ředitelka školy na základě písemné přihlášky (zápisního lístku) a to bezplatně

7.2. Průběh vzdělávání v družině

- po přijetí do družiny se podmínky průběhu vzdělávání odvíjí od dodržování pravidel chování a bezpečnosti v družině
- zapojování se do aktivit, získávání kompetencí a zapojení se do průřezových téma

7.3. Ukončení vzdělávání v družině

- ukončení dochází na žádost rodičů při odhlášení z docházky
- dochází k němu na základě vážného porušení pravidel chování a bezpečnosti v družině

7.4. Pravidla chování a bezpečnosti ve školní družině

- před dobou určenou na zápisním lístku může být dítě propuštěno jen na základě písemné žádosti rodičů; s písemným souhlasem mohou děti odcházet z družiny samostatně; rodiče pak přejímají odpovědnost za bezpečnost dítěte během cesty domů
- docházka přijatých dětí do družiny je povinná; omluvení nepřítomného žáka je stejné jako ve škole
- obuv, oděv a aktovky odkládají děti na určené místo; případná ztráta nebo záměna musí být neodkladně nahlášena vychovatelce
- žáci se chovají šetrně k zařízení a vybavení školní družiny; dojde-li k poškození věci a hraček, projedná se případ s rodiči a dohodne se způsob úhrady
- za žáka, který byl ve škole a bez omluvy se nedostaví do školní družiny, vychovatelka nezodpovídá
- bez dovolení vychovatelky nesmí žák školní družinu opustit; odchod ze školní družiny je uveden písemně na zápisním lístku
- na změnu bydliště a písemnou odhlášku žáka ze školní družiny upozorní vychovatelku rodiče

7.5. Chování žáků ve školní družině

- žáci dodržují školní řád a vnitřní řád ŠD
- po příchodu do školní družiny se žáci nahlásí paní vychovatelce
- pozdní příchod a odchod ze třídy je žák povinen ohlásit vychovatelce
- žáci dodržují hygienické zásady
- před ukončením školní družiny jsou žáci povinni uklidit hračky, hry a ostatní věci na určená místa
- žáci úmyslně nepoškozují majetek školní družiny a školy
- žáci nenosí do školní družiny cenné věci a větší obnos peněz

8. MATERIÁLNÍ PODMÍNKY DRUŽINY

8.1. Kapacita družiny, materiální vybavení

- dvě oddělení s kapacitou 50 dětí
- školní družina využívá pro svou činnost vlastní prostory; jednotlivá oddělení jsou vybavena hračkami a hrami přiměřenými věku dětí;

- hračky a doplňky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení
- ŠD je vybavena CD přehrávačem, DVD přehrávačem a televizí
  - o nákup papírenského materiálu pro obě oddělení se starají vychovatelky; je vybírána příspěvek od rodičů na úhradu výtvarného materiálu do zájmových činností
  - pro realizaci zájmových a odpočinkových činností ŠD využívá školní zahradu či okolí školy
  - k oběma oddělením náleží šatna a sociální zařízení – společné se ZŠ
  - servisní služby – zajišťování pitného režimu pro žáky

8.2. Podmínky pro mimoškolní činnost

- zájmové kroužky se dle zájmu dětí každoročně mění

8.3. Provoz školní družiny

ranní družina: **6^{.30} – 8^{.00}**

odpolední družina: **11^{.40} – 16^{.00}**

vycházka: **13^{.30} – 15^{.00}**

8.4. Úplata ve školní družině

Naše družina funguje bezúplatně, pouze vybíráme od rodičů 100,- Kč na výtvarný materiál.

9. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY DRUŽINY

- 2 vychovatelky s předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilostí
- svou kvalifikaci si obě zvyšují akreditovanými školeními a samostudiem

9.1. Povinnosti vychovatelky

- vychovatelka se řídí školním řádem a řádem školní družiny

- svoji nepřítomnost musí hlásit ředitelce školy; na pracovišti je 10 minut před začátkem pracovní doby
- vyžaduje od žáků dodržování řádu školní družiny a vnitřního řádu školy
- vede určenou dokumentaci (zápisní lístky, přehled výchovně vzdělávací práce, přehled docházky, docházkový sešit, činnost zájmového útvaru)
- má na starosti inventář školní družiny
- po ukončení družiny zajistí školní vybavení a školu proti poškození
- zajistí řádný odchod všech dětí ze školní družiny
- odpovídá za úroveň výchovně vzdělávací práce, bezprostředně ji řídí a podílí se na ní
- provádí komplexní vychovatelskou činnost ve škole, rozvíjí zájmy, znalosti a tvořivé schopnosti dětí, specificky rozvíjí osobnost dítěte včetně usměrňování variantních výchovných metod a hodnocení jejich účinnosti
- spolupracuje s třídními učiteli, seznamuje se se zprávami ze ŠPP, s výsledky lékařských vyšetření a rodinnými problémy, které mohou mít vliv na práci žáka ve školní družině, a samozřejmě dodržuje mlčenlivost o těchto informacích; spolupracuje s rodiči dětí
- chová se a jedná v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělání dětí
- má zájem o svůj odborný růst, soustavně se stále vzdělává, a to v samostatném studiu nebo v organizovaných formách dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

9.2. Pedagogická evaluace školního vzdělávání

- během výchovného působení a zájmového vzdělávání vychovatelka analyzuje pedagogický proces a jeho výsledky, vyvozuje odpovídající závěry
- získané poznatky využívá ke zlepšení zájmového vzdělávání, zlepšuje a optimalizuje jeho kvalitu
- vychovatelka zapojuje do evaluace i žáky a rodiče (rozhovory, dotazníky) rodičů do evaluace, a to formou anket
- pravidelné porady vychovatelky s ředitelkou školy
- soustavné vzdělávání (samostudium – odborné časopisy, odborná literatura); absolvování seminářů a kurzů v rámci DVPP

- žáci jsou hodnoceni slovně (zpětná vazba o dosažení osobních pokroků při osvojování konkrétních dovedností, vědomostí a návyků bez srovnání s ostatními žáky)
- výsledky autoevaluačních činností jsou vyhodnocovány jednak v rámci ŠD, tak na poradách s ředitelkou školy; souhrnně jsou výsledky autoevaluačních činností školní družiny zachyceny jedenkrát ročně ve výroční zprávě školy

10. EKONOMICKÉ PODMÍNKY DRUŽINY

Naše družina funguje bezúplatně, pouze vybíráme od rodičů 100,- Kč na výtvarný materiál na žáka.

11. BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ, BEZPEČNOST PRÁCE A OCHRANA ZDRAVÍ

11.1. Zásady chování při úrazu

- žák je na začátku a v průběhu školního roku seznamován s možnými riziky pohybu v určitém prostředí, s možnými následky různých činností, se správnými způsoby používání nástrojů; jsou poučováni o zásadách správného chování nejen ve škole, na veřejnosti, na komunikacích, ale i v době prázdnin, při sportování
- žák je opakovaně seznámen s postupem při úrazu a v případě požáru
- každý úraz hlásí vychovatelce; ta poskytuje první pomoc, případně zajistí ošetření lékařem
- vychovatelka hlásí úraz žáka rodičům a ředitelce školy
- úraz vychovatelka zaeviduje do knihy úrazů

11.2. Doporučení a náměty pro zabezpečení bezpečnosti a ochrany zdraví

- relaxační prvky s poslechem vhodné relaxační hudby, využívání vhodného prostoru ke spontánním činnostem, aktivnímu pohybu a dále využívání častého pobytu dětí v přírodě
- po celou dobu provozu ŠD mají děti zajištěn pitný režim
- stravovací režim – školní jídelna
- prostředí využívaných prostorů odpovídá platným normám (vyhovující osvětlení, přiměřené teplo, bezhluchost, čistota, větrání, velikost nábytku atd.)
- prostředí je pravidelně kontrolováno

- lékárnička je vybavena dle předpisů a je umístěna na vhodném a viditelném místě
- je dbáno na vytváření pohody prostředí, rodinné atmosféry, kde se děti navzájem ovlivňují a jsou vedeny k pomoci druhému ke spolupráci
- činnosti a motivace jsou přizpůsobeny věku a možnostem dětí, hodnocení je v souladu s individuálními možnostmi
- je dbáno a ochranu dětí před násilím a šikanou, hlavně individuálním přístupem (možnost svěřit se, rozhovory, hry)
- děti se aktivně podílejí na životě ve školní družině, spolurozhodují při výběru různých činností, jsou vedeny ke spravedlnosti, spolupráci a odpovědnosti
- děti i jejich rodiče jsou včasné informovány o činnosti školní družiny, o vnitřním řádu
- rodiče se mohou informovat osobně či telefonicky

12. SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI A JINÝMI SUBJEKTY

- vztah s rodiči je založen na partnerských vztazích (mezi rodiči a vychovatelkou panuje oboustranná důvěra, otevřenosť, vstřícnost, respekt a ochota spolupracovat)
- odpovědnost, práva a povinnosti jsou zakotveny ve vnitřním řádu školní družiny
- důležitým předpokladem vzájemné komunikace a dobré spolupráce je informovanost rodičů
- kromě rodičů pravidelně spolupracujeme se sborem dobrovolných hasičů, místní lidovou knihovnou

13. EVALUACE A AUTOEVALUACE PRÁCE VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Náplní evaluace jsou:

- vývoj a pokroky žáků
- obsah, formy a skladba činností
- klima školní družiny, vztahy uvnitř této skupiny
- personální zajištění
- působení vychovatelek na jednotlivé žáky

- materiální podmínky
- zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví

Vnější evaluace:

- zpětná vazba rodičů
- hodnocení zřizovatele
- hodnocení České školní inspekce

Vnitřní evaluace:

- hodnocení vedením školy (pozorováním a hospitacemi zajišťuje naplňování ŠVP)
- individuální: průběžným sebehodnocením vychovatelky (každá vychovatelka hodnotí svou vlastní práci v průběhu školního roku a snaží se o profesní růst)
- týmová: pracovní kolektiv společně stanovuje postupy pro další období, participuje na případných úpravách ŠVP
- zpětná vazba od žáků: průběžným hodnocením dětí

Techniky evaluace:

- reflexe
- pedagogická či provozní porada
- rozhovor s rodiči
- dotazník
- veřejná prezentace a zpětná vazba
- společný kruh

POUŽITÁ LITERATURA:

- 1) Učební plány pro základní školy
- 2) Krejčová V: Aktuální téma výchovy a vzdělání ve škole, Hradec Králové: Gaudeamus 2005
- 3) Manuál pro úpravu vzdělávacích programů v základním vzdělání VÚP v PRAZE 2016